

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Škola:	Střední škola obchodní, České Budějovice, Husova 9
Projekt MŠMT ČR:	EU PENÍZE ŠKOLÁM
Číslo projektu:	CZ.1.07/1.5.00/34.0536
Název projektu školy:	Výuka s ICT na SŠ obchodní České Budějovice
Šablona III/2:	Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT
Číslo šablony:	VY_32_INOVACE_OBP_173
Předmět:	Obchodní provoz
Tematický okruh:	Obchodní logistika
Autor, spoluautor:	Ing. Kateřina Volfová
Název DUMu:	Systemy plánování potřeby materiálu a zásob
Pořadové číslo DUMu:	13
Stručná anotace:	
Materiál podrobně vysvětluje systémy, které se využívají v logistickém plánování materiálu a zásob.	
Ročník:	3.
Obor vzdělání:	63-41-M/01 Ekonomika a podnikání
Metodický pokyn:	Prezentace v MS PowerPoint na podporu výkladu učitele, lze využít i k samostudiu
Výsledky vzdělávání:	Žák popisuje jednotlivé systémy plánování potřeby materiálu a zásob.
Vytvořeno dne:	19.8. 2013
Pokud není uvedeno jinak, uvedený materiál je z vlastních zdrojů autora.	

Systemy plánování potřeby materiálu a zásob

Systemy

- Pro řízení zásob v průmyslovém podniku existují ***dva odlišené systémy:***

1) Statistické řízení zásob

- Má zajistit trvalou fyzickou disponibilitu všech položek, ale chybí mu časové rozvržení a předpokládá stejnoměrný odběr zásob.

2) Plánování potřeby materiálu (MRP-1, Kanban, JIT)

MRP

- MRP-1 na základě hlavního výrobního plánu vypočte potřebný počet kusů pro každou položku, a dle toho naplánuje příjem dodávek dílů a součástek ze zásob v časových intervalech.
- Systém dbá na to, aby položky byly k dispozici vždy, kdy je to zapotřebí. Nepředpokládá se stejnoměrný odběr zásob.
- Nevýhodou MRP-1 je, že nebere v úvahu kapacitní omezení.

MRP

- Je počítačový informační systém určený pro objednávání a plánování zásob při závislé poptávce.
- Výrobní plán pro určitý počet hotových výrobků je rozpracován do požadavků jednotlivých komponentů, dílů, surovin, směrem dozadu, proti proudu, s využitím údajů o délce dodací doby, aby se zjistilo, kdy začít vyrábět a v jakém Q.
- Poté co je stanoven plánovaný počet výrobků, lze pomocí kusovníku přesně zjistit potřebné počty všech nutných položek.
- Začíná od plánu hotových výrobků a tento plán se mění do požadavků na jednotlivé díly, součásti, suroviny, kdy by se měla zahájit a kdy ukončit výroba, aby výrobek byl zhotoven v požadovaném čase.

MRP

3 základní zdroje info:

- **1. Hlavní plán** - určuje, které výrobky se mají vyrábět, kdy tyto výrobky jsou zapotřebí a v jakém množství
- **2. Kusovník** - obsahuje seznam položek, dílů nebo surovin, které jsou zapotřebí pro výrobu jednoho kusu konečného výrobku. Každý konečný výrobek má svůj vlastní kusovník.
- **Výkaz zásob** - se používá pro zachycení informací, vyjadřujících současný stav u každé položky v daném časovém období. Navíc zde mohou být uvedeny zrušené objednávky a podobné události.

Kanban

- Ve výrobním procesu se zavede **vztah zákazník - dodavatel** mezi jednotlivými pracovišti.
- Každé pracoviště je zároveň:
 - zákazníkem, který předává své požadavky
 - dodavatelem, který plní požadavky

Kanban

- Objednávky mají podobu *kartiček, je třeba dodržovat tyto zásady:*
 - Nevyrábět na sklad, jen pouze na základě karty
 - Předat dodavateli kartu jako objednávku a objednané množství převzít i s kartou
 - Kartu vrátit jako další objednávku s předstihem
 - Na základě objednávky mu předat požadované množství opět s kartou

MRP X Kanban

- Oproti systémům MRP je zde odstraněno centralizované plánování výrobních úkolů na jednotlivá pracoviště.
- Systém plánování je nahrazen předáváním karet podle okamžité potřeby pracovišť.
- Centrum pouze kontroluje zásoby rozpracované výroby, dodávky finálních výrobků.

Just in time

- Minimalizuje prostředky vázané v zásobách.
- Nejprve je třeba odstranit všechny příčiny, které vedly k tvorbě zásob. Důraz je kladen na to, aby každý výrobek byl hned napoprvé vyroben ve 100% kvalitě, aby se výroba nemusela opakovat.
- Předpokladem je přísun potřebného materiálu tak, aby se dodávky uskutečnily v přesných termínech dle operativního plánu.
- Vyžadují se časté dodávky v malých množstvích, tím se vylučuje tvorba zásob.

MRP X Kanban X Just in time

- JIT může rychle reagovat na změny (operativní činnost), není vhodný pro střednědobé ani pro dlouhodobé plánování, stejně tak i KANBAN.
- MRP - úspěšný plánovací systém, není vhodný pro operativní činnost.

Otázky na zopakování

- Jaké 2 druhy systémů v logistickém plánování rozeznáváme?
- Vyjmenujte systémy, které se používají pro řízení materiálu a zásob.
- Stručně každý z těchto systémů popište.
- Popište rozdíly mezi těmito systémy. (Kdy je nejvhodnější je využívat?)

Zdroje

- VANĚČEK, Drahoš. Logistika. 3. přeprac. vyd. České Budějovice: Jihočeská univerzita, 2008, 178 s. ISBN 978-807-3940-850.